

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

לינק לקובץ: **לחץ כאן**

תוכנית: רצועת הבטחון
תאריך: 04/01/2017
שעה: 19:47:33
רשת: גלי צה"ל

כותרת: **ד"ר ראובן גל, פסיכולוג, לשעבר ראש מח' מדעי ההתנהגות בצה"ל עמית מחקר**

אורנה ברביבאי: שלום לדוקטור ראובן גל, פסיכולוג, לשעבר ראש מחלקת מדעי ההתנהגות בצה"ל, עמית מחקר בכיר במרכז **שמואל נאמן**. שלום לך.

דוקטור ראובן גל: שלום אורנה.

אורנה ברביבאי: אז אנחנו נשאר לנו דקות קצרות יחסית לריאיון, אבל אני מבקשת לשאול אותך לגבי הלגיטימציה שהחברה נותנת לצבא, וההכרחיות שלה ביכולת של הצבא לנצח לנוכח הנסיבות האחרונות.

דוקטור ראובן גל: כן, זו שאלה מאוד רלוונטית. תראי, צה"ל הוא צבא שוחר לגיטימציה אפשר להגיד, ממש ממדרגה ראשונה. הוא מדגיש תמיד את הצפיפות שלו לדרג המדיני, הו עירני וקשוב לרחשי ציבור, הוא מחלק להורים את הטלפונים של המפקדים, הוא מציב במקום גבוה קציני פניות ציבור. את היית ראש אכ"א,

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

את מכירה את זה.

אורנה ברביבאי : כן.

דוקטור ראובן גל : בקיצור הוא צבא כמו שאמר יצחק רבין בשעתו - הוא צבא שבא מן העם וחוזר אל העם.

אורנה ברביבאי : כן.

דוקטור ראובן גל : מצד שני, הוא קודם כל ולפני הכל גוף מקצועי. ומקצוענות פירושה שאתה פועל אך ורק לפי "חוברת הפעלה", לפי חוברות הוראות, לפי פקודות, לפי הוראות - הוראות פתיחה באש, מקצוענים לא מבצעים את עבודתם לפי דעת קהל או לפי שיקולים פוליטיים, או לפי חיבוק של הורים או של תקשורת. אז מה עושים עם לגיטימציה ציבורית מאותה זווית? אורנה ברביבאי : כן...

דוקטור ראובן גל : המקצוענות כאן היא נקודת המפתח. את אמרת נכון בתחילת התכנית, שיש חשיבה סטראוטיפית שהחלוקה בין תומכי ומבקרי החייל חופפת לחלוקה בין אנשי ימין לאנשי שמאל.

אורנה ברביבאי : כן...

דוקטור ראובן גל : ואני מבקש להדגיש או להציע דיכוטומיה באמת אחרת.

אורנה ברביבאי : אוקיי.

דוקטור ראובן גל : בין מדגישי המקצוענות של הצבא למדגישי או

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

המנסים לדחוף אידאולוגיה לתוך הצבא.
אורנה ברביבאי : אוקיי.
דוקטור ראובן גל : אם נשארים בראייה מקצועית ו מקצוענית של הצבא, אז הדברים נעשים הרבה יותר פשוטים וברורים.
אורנה ברביבאי : גם מי שבחן את המוטיבציה לשירות קרבי לאורך שנים, אתה חושב שאירוע כזה צפוי להשפיע? יש לא מעט אזרחים שאומרים שאתם תראו שזה יבוא לידי ביטוי בכוננות לגיוס לשירות לחימה.
דוקטור ראובן גל : ממש לא. ממש לא מדאיג ולא מודאג. אם לדאוג ממשוהו אז אני מודאג מאיך הצבא יתמודד עם זה שהוא יצטרך להמשיך עוד זמן רב, בשימות שאנחנו קוראים להן בשפה המקצועית הסוציולוגית שלנו "משימות שיטור". כי הצבא נועד מטבעו, את יודעת, להילחם מלחמת ש' ב-ש', טנקים מול טנקים, חי"ר מול חי"ר, אוגדות מול אוגדות. צבא לא נועד לעמוד במחסומים, לסרוק בתים...
אורנה ברביבאי : טוב, אתה כמובן יודע היטב שהצבא לא בוחר את המשימות שלו, אבל בהינתן שאלה המשימות...
דוקטור ראובן גל : נכון, נכון...
אורנה ברביבאי : והוא נדרש להם, השאלה איך הוא מצליח לבצע אותן ולמזער את ה...?
אורנה ברביבאי : אז אני אומר - זאת הבעייתיות.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

אורנה ברביבאי : כן...

דוקטור ראובן גל : אני אומר זאת הבעייתיות. היא לא תפגע במוטיבציה של אנשים שמתגייסים לצה"ל, כי בעניין הזה יש לנו היסטוריה כל כך ארוכה, והמדינה והחברה ראו כאלה תהפוכות, ולעומת זאת המוטיבציה לא השתנתה. אבל איך הצבא יתמודד עם משימות שיטור, שעומדות מול אזרחים? הבעיה היא פעמיים - פעם אחת מול אזרחים פלסטינים... את יודעת, נשים, ילדים וכולי וכולי, אבל פעם שנייה החיילים האלה היו עומדים גם מול אזרחים ישראליים, מול המתנחלים, מול תושבי חברון, מול תושבי עמונה... זאת בעיה מספר אחת, וכשהרמטכ"ל או סגן הרמטכ"ל או מפקדים נקראים לעניין הזה, הם נקראים לבעייתיות הזו קודם כל. כשהרמטכ"ל אמר, ואת שאלת את זה קודם את נחום נדמה לי או את גיורא...

אורנה ברביבאי : כן...

דוקטור ראובן גל : על ההתבטאות שלו, תראי, הסאבטקסט של דברי הרמטכ"ל שהוא דיבר באמת... "בן 18 שמתגייס הוא חייל ולא הילד של כולנו",

אורנה ברביבאי : כן...

דוקטור ראובן גל : הסאבטקסט כמו שאני רואה אותו בא להזכיר לנו...

אורנה ברביבאי : אחראי למעשיו...

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

דוקטור ראובן גל : שהצבא הוא גוף מקצועי.

אורנה ברביבאי : כן.

דוקטור ראובן גל : הוא גוף מקצועי.

אורנה ברביבאי : כן.

דוקטור ראובן גל : הוא לא פוליטי, הוא לא רגשי, הוא לא

אמוציונלי, הוא מקצועי! בע' רבתי.

אורנה ברביבאי : כן.

דוקטור ראובן גל : וזה הסאבטקסט. לא פוליטיקה ולא רגישות.

ונדמה לי שאת עניין המקצוענות בתוך סיטואציה של משימות

קטנסטבולריות, מה שנקרא, משימות שיטור, זהו האתגר העיקרי

שיעמוד לפני הצבא.

אורנה ברביבאי : ואולי, שאלה אחרונה לסיום, העניין הזה של

ההתעקשות של הרמטכ"ל לסמן באופן פומבי וציבורי את הנורמות

והערכות שהוא מצפה מחייליו, להבנתך הם במקום ובהקשר הנכון

בסיטואציה הנתונה?

דוקטור ראובן גל : בהחלט כן! אני רואה את דברי הרמטכ"ל לא

כהתערבות בצד המשפטי. הוא לא מתערב בצד המשפטי. הרמטכ"ל

הוא מפקד הצבא. הרמטכ"ל לא יתערב למשל בהנחיות של קרפ"ר

לגבי הוראות...

אורנה ברביבאי : ברור, ברור, אבל אני פשוט צריכה לסיים. הבנתי.

התשובה...

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

אורנה ברביבאי : אז המעורבות שלו לא בעניין המשפטי, אלא
בעניין המקצועי של הצבא.
אורנה ברביבאי : מקצועי וזהו, כן... אני מודה לך מאוד, דוקטור
ראובן גל. תודה רבה.
דוקטור ראובן גל : תודה.
אורנה ברביבאי : עד כאן "רצועת הביטחון" להערב.